ם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

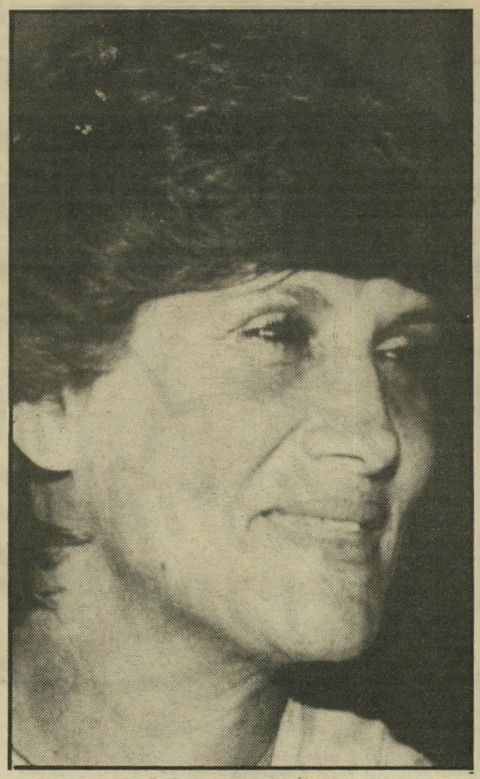

בתיה שושני־אגסי:

„ב,יתוש־בראש' כל המיפלגות על הכוונת!"

זה שבגלל חוק תעמולת הבחירות לא אראה במשך החודש־וחצי הקרובים כמה וכמה פוליטיקאים ידועים ולא אשמע את קולם – לא נראה לי נורא. אבל יחד עם הפוליטיקאים נפלו כמה תוכניות־רדיו מעניינות, שלא לדבר על אייי־הסאטירה הקטנטנים שהיו לנו פה ושם. גם תוכנית ההומור והסאטירה של גלי־צה"ל „יתוש בראש" לא שודרה החודש. שאלתי את מפיקת התוכנית, בתיה שושני־אגסי, אם גם „יתוש בראש" נפלה חלל לחוק תעמולת־הבחירות.

לא. זה פשוט יצא ככה במיקרה, כי חבר צוות אחד נסע לחו"ל וחבר צוות אחר קיבל צו למילואים. על חשבון שני אלה, קיבלו כל שאר חברי הצוות חופש, אחרי תקופה ארוכה מאוד של תוכניות.

● **שמעתי שאתם מתכננים לעשות תוכנית אחת „באסחית", ממש לפני הבחירות. איך תסתדרו עם החוק?**

הרעיון הוא לעשות תוכנית סמוך מאוד ליום־הבחירות ואולי אפילו לשדר אותה ביום־הבחירות עצמו, בזמן שבין סגירת הקלפיות ובין פירסום התוצאות. תוכנית כזאת היא אתגר מיוחד, כי היא צריכה להיות מאוזנת באופן מוחלט.

● **מה זה מאוזנת באופן מוחלט. הרי לאנשי הצוות יש דיעות פוליטיות משלהם ואין ספק שזה מתבטא בתשובות שלהם.**

נכון שיש להם דיעות פוליטיות אישיות, אבל הם משתדלים (ואני מקווה שגם מצליחים) לא להכליט אותן, מכיוון שכאנשים עם הומור באמת טוב, הם יודעים לצחוק גם מעצמם ומדיעותיהם.

● **יש טענות שלכל אנשי הסאטירה בארץ יש אותן דיעות פוליטיות. איך את בחרת את אנשי הצוות של „יתוש בראש"?**

לא ידעתי מה הן דיעותיהם הפוליטיות ואני לא בטוחה שאני יודעת אותן היום. בחרתי לתוכנית אנשים, שלפי דעתי היו הטובים ביותר בנמצא, לתוכנית כמו „יתוש בראש".

● **לפעמים אנשי הצוות אומרים דברים מאוד חריפים, שלא משודרים בתוכנית הרדיו. מי מחליט מה ישודר ומה חריף מדי?**

העריכה היא שלי. אם יש בעיות קשות במיוחד, אני מבקשת את עזרתו של מנהל התחנה, רון בן ישי. אנחנו מוריידים מעט מאוד תשובות. הצוות הזה יודע לעטוף גם דברים חריפים מאוד במעטה עבה מאוד של הומור וצחוק, וככה זה עובר.

● **אתם לא חייבים באישור הצנזורה?**

לא, כי זו לא תוכנית צבאית. ועד היום לא היו תלונות, רק הרבה מאוד מחמאות.

לאה לשם:

„אודי לא ישוחרר בעזרת אירגונו של חוואתמה!"

אירגונו של נאיף חוואתמה פירסם, כי יהיה מוכן לשחרר את השבוי הדרוזי המוחזק בידיו תמורת כמה מאנשיו, היושבים בבתי־סוהר ישראליים, ותמורת שיחרורו של אודי אדיב. שאלתי את חברתו של אדיב, לאה לשם, מה דעתה ומה דעתו של אודי על העניין.

זה נורא מרגיז אותנו. הם משתמשים באודי באופן ציני. לאודי אין שום קשר איתם, הוא לא מעוניין בעזרתם ואין לו שום כוונה להשתחרר באמצעותם.

● **זאת אומרת, שגם אם הממשלה היתה מקבלת את הצעת אירגונו של חוואתמה ומשחררת את אודי, הוא היה מסרב להשתחרר?**

בטח שהוא יסרב! אנחנו רוצים לחיות בארץ, אחרי שיחרורו של אודי מהכלא. את מתארת לך מה זה לחיות בארץ, אם הוא ישתחרר בעזרת אירגון חוואתמה?

אודי ייצא לחופשי רק בדרך חוקית. זאת אומרת — בהורדת שליש או בחנינה. ב־31 במאי יהיה דיון בוועדת־השיחרורים, ואנחנו מקווים לטוב.

● **את חושבת שעצם הזכרת שמו של אודי על־ידי אירגונו של חוואתמה יכולה להזיק, בדעת־הקהל או אפילו בוועדת־השיחרורים?**

אני לא יודעת. אני מקווה שלא. הרי אודי לא אחראי על הריבורים שלהם.

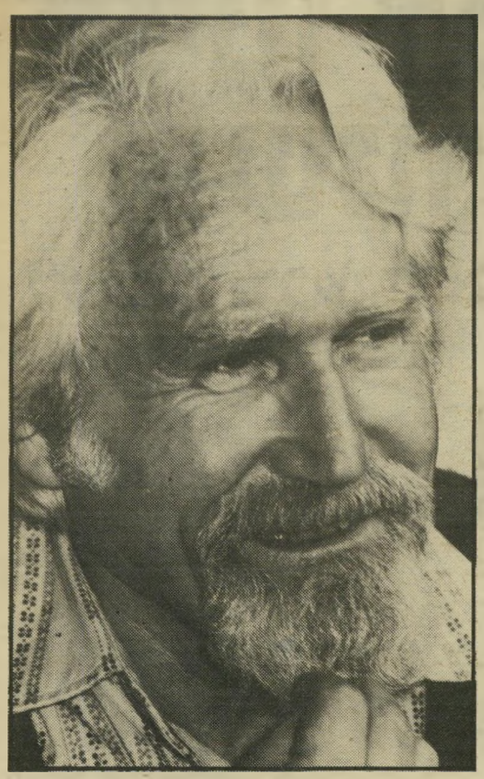

הנס לברכט:

„מונעים מידע מאנשים שאינם קוראים אנגלית!"

סגירת העיתון היומי „חדשות" על־ידי הצנזורה הפכה שיחת־היום בארץ. סגירת עיתוני מיזרח־ירושלים היא דבר מקובל, שאליו כבר התרגלנו, אבל סגירת עיתון „שלנו"! „אף פעם לא קרה דבר כזה", אומרים אנשים. אבל מסתבר ש„חדשות" לא יכול לקחת לעצמו את הבכורה בעניין זה. „קול העם", עיתון המיפלגה הקומוניסטית הישראלית, נסגר גם הוא בעבר. שאלתי את העיתונאי הנס לברכט, שהיה כתב־העיתון באותו זמן, מתי בדיוק נסגר העיתון שלהם ומדוע.

זה היה בשנת 1953, בתקופת מילחמת־קוריאה. פירסמנו אז מאמר־מערכת, שבו נכתב כי אבא אבן הציע לאמריקאים לשלוח לעזרתם מאה אלף חיילים ישראליים, שיעזרו להם בקוריאה.

● **הידיעה לא עברה צנזורה?**

נראה שלא. זו לא היתה ידיעה צבאית. אני מבין, אגב, שגם הסיפור של חדשות הוא לא סיפור צבאי.

● **לכמה זמן נסגר אז „קול העם"?**

לעשרה ימים. את הצו נתן שר־הפנים, ישראל רוקח. יותר מאוחר, בפסק־הדין של בית־המישפט־העליון, נזנף שר־הפנים על כך שהוציא את הצו, ונקבע גם, כי זו היתה פגיעה חמורה בחופש־העיתונות.

● **תמיד אחרי המילה „צנזורה" באות המילים „חופש העיתונות". אתה בעד ביטול הצנזורה הצבאית?**

אני מבין שבישראל צריכה להיות צנזורה צבאית. אבל שתהיה צבאית ממש. מה שקורה כאן, שמשתמשים בתירוץ ביטחוני, כדי למנוע מאיתנו ידיעות לא־צבאיות, שממילא כבר התפרסמו בעיתונים בחו"ל. במילים אחרות, מונעים ידיעות מאנשים שאין להם עיתונות זרה, או שאינם יכולים לקרוא אנגלית.

דניאלה שמי